

Wspieramy Ukrainę

Razem warto /

Разом воно того варте

Spacer Integracyjny I

Późnojesienne zwiedzanie starówki

Spotkaliśmy się po pomniku Osiołka, zwiedziliśmy Katedrę Św. Janów, pospacerowaliśmy ulicą Szeroką, wysłuchaliśmy i zobaczyliśmy historię baszty zamku Krzyżackiego oraz podziwialiśmy kamienice Rynku Nowomiejskiego.

czas: 15.11.2022, 2h

miejsce: toruńska starówka

uczestnicy: 20 osób

W Ukrainie styl gotycki jest rzadkością - przepych katedry wywołał wrażenie.

Podczas opowiadania o wywożeniu dzieł z Polski podczas II Wojny Światowej. Ktoś zwrócił uwagę na to, że takie historie dzieją się dziś na terenie Ukrainy.

Uczestnicy poprosili o to, żeby zostać dłużej - msza zaczynała się koncertem organów, który był nowym doświadczeniem dla większości

Spontanicznie podszedł do nas ksiądz, podjął nas jak gospodarz.

Opowiadał ciekawostki o katedrze. Wyraził współczucie i nadzieję dla osób z Ukrainy

**Odruchowo patrzmy przed siebie
jak chodzimy tędy na co dzień.
Żeby zobaczyć ozdoby miejskie na
Szerokiej trzeba patrzeć w górę!**

Przewodniczka jest działaczką społeczną. Uczestnicy i uczestniczki spaceru ją znały.

Mówiła po polsku, osoby z Ukrainy więc otaczały ją ciasnym kręgiem i słuchali tego co ma do powiedzenia

Po skończonym spacerze większość uczestników poszła do PERSa na gorącą herbatę.

Wspólne gotowanie I

Co to znaczy "Pierogi" za Bugiem?

Naszym celem było zagniecenie od ciasta, napełnienia go farszem, ugotowanie, oraz, co najważniejsze, zjedzenie tradycyjnych **pierogów ukraińskich**.

czas: 24.11.2022, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 15 osób

Na starówkę każdemu blisko - skorzystaliśmy ze świetlicy, którą otworzyła fundacja "Kosmos". Jest tam przestrzeń dla społeczności ukraińskiej z kuchnią i trzema pokojami.

jak się okazuje, pierogi ukraińskie to bardzo stara potrawa. Krąży dookoła niej wiele powiedzeń i przesądów!

Najlepsza zabawa była z zawijaniem. To też można robić na 100 sposobów!

Pierogi można jeść ze wszystkim. Uczestnicy podczas raczej monotonnego ugniatania ciasta przierzucali się pomysłami, z czym można jeść pierogi

szpinak **pieczone jabłko**
truskawki **kasza** **wiśnie**
kapusta i grzyby
ser biały i ziemniaki **botwinka**

Farsz był gotowy z ziemniaków, czosnku i cebuli – tradycyjne pierogi w Ukrainie je się w ten sposób. Prowadząca postanowiła boczek przygotować osobno dla osób, które nie jedzą mięsa.

Spacer Integracyjny II

Pierścień budynków dookoła starówki

Kolejny spacer zaczął się jak poprzedni - pod pomnikiem Osiołka. Tym razem obeszliliśmy starówkę dookoła zwracając uwagę na potężne, XIX wieczne budynki tworzące pierścień dookoła starego miasta, które budowano, gdy Toruń się rozrastał.

"Kto pamięta datę założenia Torunia? Najłatwiejsza do zapamiętania na świecie. 1-2-3 i z powrotem 2"

Spontanicznie podszedł do nas ksiądz, podjął nas jak gospodarz. Opowiadał ciekawostki o katedrze. Wyraził współczucie i nadzieję dla osób z Ukrainy

Przewodniczka pokazała historię zmiany miasta średniowiecznego w nowoczesne - rozebrano mury, żeby się mogło rozwijać. Z cegieł zbudowano szkołę, sąd, banki i teatr dookoła Starego Miasta. Teraz budynki, a nie mury wydzielają centrum.

"Kiedyś nie było Niemców, Polaków, Ukraińców. Jak mieszkałeś w Toruniu, byłeś Toruńczykiem"

Fragment muru, który nie został rozebrany nie przetrwał dlatego, że ktoś kiedyś pomyślał o nim jak o zabytku. Zwyczajnie nie potrzebowano materiału, albo nie widziano możliwości zbudowania czegoś bardziej funkcjonalnego w tym miejscu

czas: 29.11.2022, 2h
miejsce: toruńska starówka
uczestnicy: 8 osób

Muzeum Akademickie Collegium Maximum było pierwotnie niemieckim bankiem. Dlatego budynek jest tak monumentalny

Wspólne gotowanie II

Gołąbki ukraińskie

czas: 8.12.2022, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 16 osób

Drugi warsztat kulinarny kręcił się dookoła **gołąbków**.
Mieliśmy przygotowany farsz oraz liście kapusty. Zwijaliśmy je lepiej lub gorzej.

Gdy masz zajęte ręce i jesteś w bezpiecznym otoczeniu łatwiej jest nawiązać rozmowę z osobą zaangażowaną w to samo. Nawet jeśli dzieli Was bariera językowa

Gołąbki zwija się łatwo ale trzeba mieć wprawę. Okiem badacza społecznego: Istnieje korelacja tej zdolności z wiekiem osoby zwijającej.

Nie zapominajmy o najważniejszym. Po warsztatach nakryliśmy do stołu, zrobiliśmy herbatę i degustowaliśmy. Wspólny posiłek to również przestrzeń do rozmów!

W środku gołąbków nie było mięsa - animatorka przywołała alternatywę, którą znała z domu - ryż, cebula i grzyby leśne.

Spacer Integracyjny III

Zimowe Bydgoskie Przedmieście

Skrzyknęliśmy się na Placu Rapackiego w mroźny, zimowy wieczór. Poszliśmy w głąb Bydgoskiego wchodząc w boczne uliczki pomiędzy Mickiewicza, Bydgoską a Słowackiego.

czas: 13.12.2022, 2h

miejsce: toruńska starówka

uczestnicy: 9 osób

Zaczeliliśmy wspomnieniem historii najnowszej - spacer wypadł w rocznicę stanu wojennego w Polsce. Przewodniczka opowiedziała osobom z Ukrainy na czym polegała tamta rzeczywistość. Nie obyło się bez skojarzeń do bieżącej sytuacji w Ukrainie.

Widzicie ten balkon? Te zaokrąglenia charakterystyczne to jest styl okrętowy. Jak sobie wychodził urzędnik rano zapalić fajkę mógł się poczuć jak na statku.

Okazuje się że większość spacerowiczów mieszka, pracuje albo miała okazję już poznać Bydgoskie. Spacer więc przyczynił się do integracji z miejscem.

Oprócz narzucających się pięknych elementów secesyjnych zdobionych kamienic zatrzymaliśmy się przy tych prostokątnych, utylitarnych, modernistycznych. Przewodniczka zmieniała perspektywę - pokazywało piękno w poczynionych adaptacjach dla zwykłych ludzi.

Fajna ta kamienica? Ta ogromna? Poczekaj aż przyjdą Ci rachunki za ogrzewanie. Nasza klasa społeczna mieszkała wówczas w piwnicy albo na strychu.

Nie obyło się krytyki nieudolnego odtworzenia muru pruskiego w remontowanych kamienicach. Ale zatrzymaliśmy się również aby nasycić oczy historyzmem wyrzeźbionym na ścianach.

Wspólne gotowanie III

Nadciągają święta...

czas: 8.12.2022, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 10 osób

Przed trzecim warsztatem integracyjnym dostałem wiadomość z niecodzienną listą zakupów. Tego dnia robiliśmy tradycyjne sałatki świąteczne, które się je w tym okresie w Ukrainie.

Danie ma nie tylko cieszyć żołądek ale również oczy.

Jarzynową sałatkę świąteczną robi się warstwami i dekoruje śmietanowy wierzch.

Nie byliśmy już sobie obcy. Na spotkania przychodzi większość tych samych twarzy. Jesteśmy na "ty" i witamy się na ulicy

Wymienianie się narzędziami oraz warzywami to zawsze okazja do przelotnego uśmiechu, wymienieniu kilku słów lub rzucenia żartu. Przygotowywanie jedzenia to w rzeczywistości środowisko sprzyjające integracji

Na tym spotkaniu podczas ponownej konsumpcji stwierdziliśmy, że kolejne spotkanie będzie już typowo świąteczne. Będziemy śpiewać kolędy.

Jakie wy przygotowujecie potrawy na święta w Polsce? Serio jest ich 12?

Spotkanie świąteczne

Śpiewamy "koladki"

czas: 5.01.2023, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 8 osób

Spotkaliśmy się w Łączniku. Miałem gitarę i wydrukowałem teksty kolęd po polsku i ukraińsku. Więcej nie potrzebowaliśmy.

Dużo z przygotowanych piosenek przeze mnie była transkryptami. "Dzisiaj w Betlejem, na przykład które znalazłem po ukraińsku nie było znane uczestniczkom.

Wiktoria pokazała nam "Szczedryk". Ta bardzo znana kompozycja świąteczna okazała się mieć podwaliny w ukraińskich i Rusińskich pieśniach ludowych

Prawosławna Ukraina ostatni raz obchodzi święta Bożego Narodzenia 6.01. Rząd przegłosował ustawę zmieniającą obchody na 25.12.

Cicha noc jest uniwersalna. Śpiewaliśmy ją po polsku, ukraińsku angielsku i niemiecku.

Brak mi słów

Polsko-ukrański warsztat językowy

Pierwszy warsztat w nowym roku poprowadziła dla nas Anastasja. Zaplanowała serię zadań z pogranicza gier słownych oraz poezji. Uczestnicy i uczestniczki mieli szansę dowiedzieć się czegoś więcej o języku polskim i ukraińskim

czas: 24.01, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 7 osób

1. **Poznajmy się!**

Uczestnicy musieli przemieszczać się i "wymieniać" literami swoich imion z innymi, żeby stworzyć własne.

2. **Czy poezja jest nam obca?**

Pierwsza runda polegała na odczytywaniu wierszy znanych poetów i twórców ze swoich krajów. Gdy odczytywały osoby z Ukrainy, Polacy zgadywali przesłanie i zabawienie emocjonalne we wierszu

3. **Twój język mnie śmieszy**

Podczas trzeciej rundy warsztatów osoby z Polski i Ukrainy wypisywały na karteczkach rzeczowniki w ojczystym języku. Wszyscy zostali poproszeni o wybranie słów subiektywnie rzadkich, trudnych albo "false friend". Następnie zgadywano znaczenie obcych słów. Wszystko odbywało się w atmosferze dobrego humoru.

4. **O czym jest twój wiersz?**

Dwie osoby na koniec zaprezentowały swoje wiersze. Uczestnicy znów zgadywali znaczenie.

Warsztat relaksacyjny

Medytacja koncentracji

Odezwała się do nas dziewczyna mieszkająca w Toruniu, która w Ukrainie zajmowała się prowadzeniem grup medytacyjnych. Działała w nurcie medytacji koncentracji. Pomogliśmy w zorganizowaniu takiej sesji w ramach cyklu.

czas: 19.01.2023, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 7 osób

Wyposażenie: maty, koce, świece i relaksująca muzyka.

Uczestnicy mogli się położyć lub wygodnie rozsiąść.

Olha miała głos spokojny i pewny. Używała na początku surżyku (połączenia ukraińskiego, polskiego, angielskiego i rosyjskiego). Później przeszła na ukraiński, c perspektywy osoby niemówiącej nie miała wielkiego znaczenia. Wiedzieliśmy po co tu jesteśmy, co nam przekazuje. Czuć było zrozumienie bez słów.

"Я дихаю, я живу."

Oddycham - to znaczy że żyję. To zdanie niczym refren pojawiało się co jakiś czas. Mocno zapadło w pamięć.

Po sesji Olha pytała o wrażenia i opinie. Opowiadała więcej o nurcie w którym się porusza. Dodała że od 24 lutego nie czuła się na siłach prowadzić takich zajęć. zaproponowała nam kolejną, nieoficjalną sesję.

Wspólne gotowanie IV

Sushi!

Koordynatorka działań Łącznika - świetlicy prowadzonej dla osób z doświadczeniem uchodźstwa postanowiła się podzielić swoim doświadczeniem sushi mastera.

czas: 02.02.2023, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 9 osób

Na liście zakupów znalazły się: płatki nori, ser philadelphia, ogórek, awokado, papryka, piklowana rzodkiew, dynia marynowana, pomidor, szczypiorek,, łosoś, krewetka. Do tego sprzęt do rollowania

Wiktoria zna wiele rodzajów zawijania rolek, więc nie było mowy o monotonności zadań.

Pojawiły się dzieci! Uczestniczki warsztatów zabrały ze sobą pociechy, żeby miło spędziły czas.

Prowadziliśmy handel wymienny - ktoś miał piklowaną rzodkiew, ktoś miał awokado, ktoś miał mango.

Był to najdłuższy warsztat jeśli mielibyśmy policzyć produkcję i konsumpcję, rozeszliśmy się po 22. Nie obyło się bez wina i opowieści

Wspólne gotowanie V

Tłusty czwartek. Smażymy pączki

Kolejne warsztaty kulinarne były wielką produkcją pączków. Zaczynaliśmy od zera, a produktów wyszło prawie 80.

W celu urozmaicenia cześć pączków zapiekaliśmy w piekarniku, a część w gorącym oleju. Tym pierwszym bardzo blisko było do słodkich bułeczek.

Prawie tyle samo czasu jak przy zagniataniu ciasta zajęło nam dekorowanie.

Ukraina nie ma Tłustego Czwartku.

W niektórych regionach obchodzi się cały tydzień objadania się pączkami!

Zeszły Tłusty Czwartek wypadł 24.02. Pojawił się głos przypominający, że to już prawie rok.

czas: 8.12.2022, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 16 osób

Warsztaty artystyczne I

Malowanie techniką Zentagle

W przygotowywaniu warsztatów artystycznych pomogła nam Habriela, nauczycielka sztuki z Ukrainy. Pracowała z nami wcześniej - współtworzyła wernisaż w ramach projektu kUlturA. Tym razem pokazała, na czym polega technika "Zentagle" w arteterapii.

"Zen" - bez wnikania w szczegóły, sztuka kontemplacji, medytacja, spokojny i świeży umysł.

"Tangle" - po prostu plątanina. Czyli "Zentangle" to rysowanie celem relaksu, poprawienia koncentracji, twórczego odprężenia.

Wybierzcie co chcecie narysować. Podzielcie to na obszary. Potem każdy z obszarów wypełnijcie innym wzorem

Zentagle jest powtarzalne. Umysł się szybko przyzwyczaja i automatyzuje ruchy ręką. Pojawia się przestrzeń na przemyślenia i rozmowę

czas: 20.02.2023, 2h

miejsce: Społeczna Agencja Pośrednictwa

uczestnicy: 9 osób

Kiedy Habriella włączyła medytacyjną muzykę miałeś wrażenie, że poprzez rysunek odpływasz.

Warsztaty artystyczne II

Toruń na mapie

Tworzenie Wielkiej Mapy Torunia było odkrywaniem miasta bez wychodzenia z domu. Przewodnikiem był każdy uczestnik warsztatu. Każdy bowiem, kto przebywa w tym mieście spontanicznie odkrywa je. Mapa była conceptem przekazywania sobie informacji o miejscach w Toruniu, które warto odwiedzić.

czas: 23.02.2023, 4h

miejsce: Społeczna Agencja
Pośrednictwa

uczestnicy: 7 osób

Uczestnicy dzielili się informacją na temat:

1. Miejsc, w których można coś zjeść
2. Miejsc w których organizowane są wydarzenia
3. Miejsc, do których można zabrać dzieci
4. Kin, muzeów, teatrów
5. Kawiarni i pubów w Toruniu
6. Miejsca, w których organizuje się pomoc dla osób z doświadczeniem uchodźczym
7. Miejsc zielonych i tras spacerowych
8. Ulubionych, "magicznych" miejsc
9. "Okolic, w których można mnie spotkać"

Warsztaty pszczelarskie

Spotkanie z działaczką społeczną i pszczelarką

W ostatni dzień lutego Społeczną Agencję Pośrednictwa odwiedziła nas lokalna pszczelarka, przedstawicielka Pasieki Bzyk i Pszczelarium Toruńskiego. Przyniosła ze sobą akcesoria pszczelarskie, plansze edukacyjne o pszczołach i produkty.

czas: 28.02.2023

miejsce: Społeczna Agencja Pośrednictwa

uczestnicy: 6 osób

Wszyscy zostaliśmy przebrani u pszczelarskie ubrania robocze na czas trwania warsztatów.

Moje pszczoły latają między najbardziej ruchliwymi ulicami i zbierają pyłek z przydrożnych lip. Nie ma na nim żadnych spalin. Pszczoła jest biofiltrem.

W Ukrainie, jako regionalizm popularny jest miód słonecznikowy.

Jeden ul to 50.000 osobników. Wytwarzają izolację cieplną, pokarm, same odżywiają i wybierają, która larwa będzie królową. My tylko im kradniemy miód. W zamian dbamy o efektywność procesów zachodzących w ulu.

"Pszczelarze są bardzo zżyci ze swoimi pszczołami. Pszczoły dla nich nie zdychają, pszczoły umierają tak jak ludzie".

Na koniec robiliśmy własne świece woskowe!

Warsztaty artystyczne III

Malowanie techniką Zentagle 2.

Dwie godziny to było zbyt mało na stworzenie obrazków tą techniką. Spotkaliśmy się ponownie, żeby dokończyć prace.

czas: 1.03.2023, 2h
miejsce: Społeczna Agencja Pośrednictwa
uczestnicy: 8 osób

Znaliśmy się już. Ciszę i relaksację zastąpiły rozmowy i opowieści.

Obrazy powstawały a uczestniczki wymieniały się informacjami o projektach i wydarzeniach w Toruniu.

Prace zostały wskanowane i służą za kolorowanki odstresowujące dla dorosłych. Można je pobrać wydrukować na naszej stronie

Oryginały wiszą w Społecznej Agencji Pośrednictwa :)

Wspólne gotowanie VI

Sushi po raz drugi

W tym warsztacie pozwoliliśmy się wypowiedzieć samym uczestniczkom. Stwierdziły, że sushi przyjęło się najlepiej, więc dobrze będzie je powtórzyć.

czas: 02.03.2022, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 11 osób

Zauważalny był efekt nauki. Wiktoria nie tłumaczyła takich szczegółów jak poprzednio.

Również obyło się bez listy. Każdy wiedział mniej więcej co lubi i czego potrzebuje

Na warsztacie dostrzegaliśmy te same twarze, ale również było kilka osób nowych.

Uczestnicy i uczestniczki poprzedniego rollowania przyprowadzili znajomych!

Nie spodziewałem się że sushi ze szczypiorkiem będzie takie smaczne!

Spacer integracyjny IV

Bydgoskie przedwiośnie

Wiosnę w projekcie zaczęliśmy spacerem po najbliższym Wiśle traktem Bydgoskiego Przedmieścia. Wybraliśmy się na rybaki.

czas: 7.03.2023, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 4 osób

Spacerowiczów w większości odstraszył deszcz. W cztery osoby ruszyliśmy na spacer w tej marcowej pogodzie.

Jak myślicie dlaczego Bydgoskie ma tylegórek i dolinek? Tutaj proszę państwa było zagłębienie ceglarzy. Całą starówkę zbudowano z gliny z Bydgoskiego Przedmieścia.

To co nas najbardziej interesowało to nadal kamienice z muru pruskiego. Na Rybakach stoją prawie tylko takie!

Wspólne gotowanie VII

Pieczemy mazurki

Na ostatnie spotkanie kucharskie zaplanowaliśmy zrobienie ciasta. A że za niecały miesiąc Wielkanoc, wybraliśmy mazurki.

czas: 16.03.2023, 2h

miejsce: Centrum Integracji "Łącznik"

uczestnicy: 5 osób

Różnica kulturowa - nikt z osób z Ukrainy nie znał tego ciasta

Integracja wielopokoleniowa dobrze działa, kiedy wspólnym tematem są święta i tradycje.

Mazurki miały wariację - polewa z lukru i cytryny oraz piankowa beza na szczycie!

- Na oko, mój drogi, to ja mogę sypać składników
- Ma pani większe doświadczenie co?
- Nie, mam 60 lat

Podczas konsumpcji uczestniczka wyraziła żal że warsztaty się kończą i zaczęły powstawać plany na "skrzyknięcie się". Być może warsztaty poza integracją środowiskową zaowocują powstaniu i pogłębieniu relacji towarzyskich

Wspólne zwiedzanie

Dom Mikołaja Kopernika

czas: 19.03.2023, 2h

miejsce: Dom Mikołaja Kopernika

uczestnicy: 44 osoby

Dom Mikołaja Kopernika zwiedzaliśmy w niedzielę o 10 rano. Osoby, które miały ze sobą dokument potwierdzający obywatelstwo ukraińskie weszły za darmo

Mikołaj Kopernik urodził się i spędził młodość w bogatej rodzinie. Wędrowaliśmy więc po wysokim średniowiecznym domu, w którym był kram kupiecki, magazyn i mieszkanie i gospodarstwo

Muzeum posiadało infrastrukturę VR, przez co w niektórych salach uczestnicy wyglądali jak postacie z Matrixa

Przewodniczka pokazywała udogodnienia, które nie mają żadnego sensu w naszym świecie i tłumaczyła podstawy ekonomii w średniowieczu.

Łóżko, stoły, wysokości łuków drzwiowych. Wszystko było skrojone na osoby o wysokości metr sześćdziesiąt. To był najlepszy dowód na to, że rośniemy jako ludzie

W Domu znajdowało się wiele pamiątek historii Opus Magnum Mikołaja Kopernika. Napisy nam przypominały o tym że "O obrotach sfer niebieskich" było przez prawie 500 lat na liście ksiąg zakazanych przez Kościół Katolicki.

Spacer integracyjny V

Powtórka ze Starego Miasta

czas: 22.03.2023, 2h

miejsce: Stare miasto Toruń

uczestnicy: 18 osób

Spacer obejmował całą starówkę. Od remontowanych bulwarów po rynek Nowomiejski.

Gdy mijaliśmy wielki zniszczony, kupiony pod adaptację na hotel budynek na starówce, przewodniczka opowiadała nam o takim organie jak policja mieszkaniowa. W latach 20 jeśli byłeś właścicielem budynku i pozwalałeś mu popadać w ruinę otrzymywałeś co miesiąc mandaty.

Jest pewien szkodnik, który pożera kina w Polsce. Jest to Biedronka moi drodzy. Tu, tak jak w Warszawie kiedyś było kino a dziś sklep.

Przy budynku, który był budowany jako kościół protestancki usłyszeliśmy dużo o koegzystencji różnych odłamów religijnych w Toruniu. O tym czy była i jest tolerancja dla różnorodności.

W Toruniu było tyle ogromnych kościołów że jeden trzeba było po prostu rozebrać. Zostawiono jednak fundamenty na pamiątkę.

Wiecie czemu jest tu tak dużo zachowanych średniowiecznych kamienic mimo, że jest to centrum miasta? Nic tak dobrze nie konserwuje jak bieda. Jeśli miałeś pieniądze to burzyłeś ruderę i budowałeś od nowa, w nowym secesyjnym lub modernistycznym stylu.

Wspólne zwiedzanie II

Muzeum twierdzy Toruń

W niedzielę o 10 rano przewodniczka zabrała nas na zwiedzenia Muzeum Twierdzy Toruń. Okazało się, że była związana z powstawaniem tego muzeum, także osoby ze statusem UKR mogły wejść za darmo.

czas: 26.03.2023, 2h

miejsce: Muzeum Twierdzy Toruń

uczestnicy: 34 osób

Toruń był zawsze twierdzą. Najpierw mury miejskie, potem barbakany. Wraz z rozwojem zasięgu artylerii "twierdza" rozszerzała się jeszcze w ciągu lat dwukrotnie

Nie sposób było obejść się bez analogii do toczącej się wojny w Ukrainie. Osoby zwiedzające muzeum bardzo dobrze znali określenie "Bóg Wojny" w odniesieniu do artylerii i prób wzięcia miasta poprzez oblężenie i odcięcie.

Negatywnymi emocjami, które mogły się pojawiać poprzez porównania historii wojen Torunia zarządziliśmy poprzez ciągłe przywracanie osób do "tu i teraz" i tworzenia narracji wojen jako zdarzeń, które dotyczą każdego, na które jednostki nie mają wpływu

Dzieciaki przebierały się w mundury!

Mamy robiłyby sobie zdjęcia

Mężowie słuchali i kiwali głowami

Perspektywy na kolejne spotkania

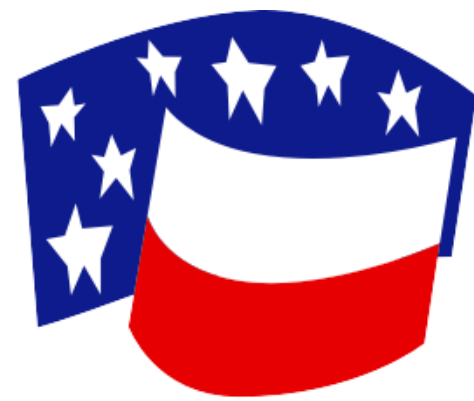
Rozstania nie są łatwe. Projekt się skończył, warsztaty również. Po 44 godzinach warsztatów stworzyła się grupa znajomych, zdążyliśmy się polubić i trochę zżyć.

W związku z tym ustaliliśmy że odbędą się jeszcze dwa spotkania. Niebawem wybierzemy się na któryś z Fortów jako rozszerzenie poprzedniego warsztatu.

W maju również jesteśmy umówieni na spacer po parku miejskim który zakończymy ogniskiem.

Projekt jest finansowany w ramach Programu „Wspieramy Ukrainę”,
utworzonego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, realizowanego przez Fundację Edukacja dla Demokracji.

Проект фінансується в рамках Програми «Ми підтримуємо Україну»,
заснованої Польсько-Американської фундацією свободи, яку виконує Фундація «Освіта для демократії»

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

FUNDACJA
EDUKACJA
DLA DEMOKRACJI